УДК 614.9:631.223

ГІГІЄНІЧНО-ІННОВАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ДЕЗІНФЕКЦІЇ В ТВАРИННИЦЬКИХ ПРИМІЩЕННЯХ

***А.А. Артеменко**, студент (aska9718@gmail.com)*
Науковий керівник – к.с.-г.н., доцент Бондар А.О
Миколаївський національний аграрний університет

Дезінфекція – комплекс заходів, спрямованих на знешкодження у зовнішньому середовищі патогенних і умовно-патогенних мікроорганізмів, запобігання захворюванням людини й тварин. Дезінфекцію проводять у всіх господарствах із метою запобігання інфекційних хвороб. На сучасних фермах широко впроваджують у використання новітні засоби та обладнання для дезінфекції.

Ключові слова: дезінфекція, очищення, бактерицидна дія, біобезпека, засіб.

Постановка проблеми. Дезінфекція - це важлива і необхідна процедура, спрямована на профілактику, а також ліквідацію різних видів інфекційних захворювань тварин на тваринницьких і птахівницьких фермах і комплексах, бойнях, м'ясокомбінатах, шкірзаводах та транспорті. У великих тваринницьких і птахівницьких господарствах дезінфекція є основним ветеринарним заходом, який проводять не тільки з метою знищення збудника хвороби, а й для того щоб знизити рівень загального обсіменіння зовнішнього середовища умовно патогенною мікрофлорою. Всі провідні виробники країни розуміють, що дезінфекцію потрібно проводити як загальний комплекс заходів, які впливають на кожну ланку епізоотичного ланцюга.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Найбільш сучасним і ефективним методом є аерозольна дезінфекція. Для її проведення рекомендується використовувати розпилювач MS Powermister (рис. 1).

Дана гармата призначена для дезінфекції, а також зволоження повітря в приміщенні. Використовуючи її можна скоротити проведення заходу до однієї години, а також гарантовано обробити всі поверхні. Для досягнення максимального ефекту дезінфекції сучасні технології пропонують розташувати дезінфекційні килимки безпосередньо перед входами в приміщення. Таким чином, обслуговуючий персонал, пересуваючись від приміщення до приміщення, не переноситиме збудників інфекцій. Також є автомобільні дезінфекційні мати, які розміщують на в'їздах і виїздах на підприємства для дезінфекції коліс автомобілів.

Рис. 1. **Розпилювач MS Powermister**

Для наповнення матів і килимків використовується ефективний, добре зарекомендувавший себе на практиці дезінфекційний засіб «Жавель Клейд». Серед супутніх товарів для дезінфекції знадобиться одноразовий одяг: халати, комбінезони, берети, бахіли [1].

Постановка завдання. Розглянути основні способи і нові засоби дезінфекції в тваринницьких приміщеннях.

Теоретичне обґрунтування проведених досліджень. До об'єктів навколишнього середовища, які найчастіше підлягають дезінфекції належать: приміщення для утримання тварин і територія навколо них (обори, прогінні шляхи), предмети догляду, гній, гноївка, виділення хворих тварин; транспортні засоби з перевезення кормів, тварин, гною, трупів або продуктів забою; місця накопичення чи тимчасового перебування тварин (загони, бази, пасовища, виставки, базари); підприємства з переробки й зберігання продуктів забою та тваринницької сировини, інструменти, перев'язувальний матеріал, спецодяг тощо.

Процес дезінфекції складається з трьох основних нерозривно пов'язаних між собою прийомів: механічного й санітарного очищення та власне дезінфекції.

Механічне очищення полягає у прибиранні гною, гноївки та іншого бруду, по-перше, для того, щоб зменшити кількість мікроорганізмів на поверхні об'єкта дезінфекції; по-друге – для видалення з поверхні органічних речовин, що вступають у реакцію з дезінфікуючою речовиною, зменшуючи її концентрацію або, взагалі перешкоджають доступу дезінфікуючого засобу до мікроорганізмів.

Тому механічне очищення поверхні мусить бути проведене так, щоб чітко було видно колір матеріалу й структуру поверхні. Не повинно бути залишків гною, корму чи інших механічних забруднень. Найбільш якісна підготовка приміщення до дезінфекції – ручна, але оскільки вона надто трудомістка, то її, як правило, комбінують. Після цього приступають до Санітарного очищення: обмивають стіни, перегородки, годівниці, підлоги, транспортні засоби, посуд для молока та інші предмети.

Після закінчення санітарного очищення годівниці й напувалки звільняють від води, приміщення просушують, відкриваючи вікна, двері або вмикають вентиляцію. Перед дезінфекцією роблять поточний ремонт приміщення й обладнання.

Власне дезінфекцію проводять шляхом розпилення дезінфікуючої рідини в перехресних напрямах (горизонтальному й вертикальному), не допускаючи пропусків. Зрошують стіни й перегородки приміщення, потім стелю і підлогу, уникаючи попадання крапель дезінфікуючої рідини на осіб, що проводять дезінфекцію. Для дезінфекції типових тваринницьких приміщень на кожний квадратний метр знезаражуваної площі витрачають 1 л дезінфікуючого розчину, а при знезаражуванні пристосованих приміщень – 2 л.

При виборі дезінфікуючої речовини або способу дезінфекції необхідно враховувати, що її знезаражуюча дія залежить від ряду факторів:

- ступеня витривалості мікробів (їх фізичного стану, наявності капсули, вегетативна форма чи спорова).
- специфічності вибраної речовини, наприклад, чутливість бактерій черевного тифу до хлормістких речовин значно нижча ніж бактерій дизентерії.
- концентрації розчину. Бактерицидність розчину підвищується відповідно до ступеня підвищення його концентрації, але до певного рівня.
- температури розчину, оскільки у переважної більшості дезінфікуючих речовин бактерицидність підвищується з підвищенням температури.
- pH середовища – активність лугів знижується у кислому середовищі, і навпаки. Крім того, pH значно впливає на активність йодофорів, хлору і його сполук. Наприклад, освітлене хлорне вапно із вмістом 10% активного хлору при pH – 4,0 і температурі – 20°С знищує спори сибірки через 5-10 хв, а при pH – 11,0 – лише за 180 хв.
- фізичної та хімічної природи об'єкта дезінфекції (бетон, дерево, метал, пластик).

По завершенні дезінфекції приміщення зачиняють на 3 години, а тоді добре

провітрюють. Годівниці, автонапувалки й корита старанно промивають чистою гарячою водою, стіни і стелю приміщення старанно білять 20%-ю водною суспензією свіжогашеного вапна [2].

Біобезпека тваринницьких приміщень напряму залежить не тільки від якості дезінфекції, але і від якісної попередньої підготовки. Чим краще проведена мийка, тим ефективнішою буде подальша дезінфекція. Розроблені сучасні технічні миючі засоби вигідно відрізняються дезінфекційним ефектом, що покращує загальну ефективність заходів по біобезпеці на тваринницьких підприємствах.

Піна Біошаум – ефективний миючий засіб, який не містить хлору, і може застосовуватись у присутності тварин. Має відмінні піноутворювальні властивості, проявляє дезінфікуючу дію проти бактерій, вірусів та грибів. Після мийки поверхонь або тварин залишається бактерицидний шар, який зумовлює пролонговану бактерицидну дію. В робочих концентраціях не потребує змивання.

Біомой - багатокомпонентний, поліфункціональний, біоактивний миючий засіб з дезінфікуючим ефектом. Рекомендований навіть Міністерством здоров'я України та затверджений до застосування Головним державним санітарним лікарем України. Препарат являє собою порошок, світлих тонів. Добре розчиняється у воді, робочі розчини Біомою безбарвні, не ушкоджують оброблювані вироби і володіють вираженими емульгуючими і миючими властивостями, легко видаляють білково-жирову плівку, добре змиваються, не залишаючи нальоту на оброблюваних поверхнях [3].

Дезлайф – антисептична добавка в формі порошку сірого кольору, без домішок із специфічним запахом. Призначена для сухої дезінфекції приміщень, підстилки, обробок тварин. Має широкий спектри дії проти бактерій, грибів, вірусів, бацил та інших мікроогранізмів та гарантує високу ефективність тривалої дезінфекції. Дезлайф володіє абсорбуючими властивостями, за рахунок чого знижує вміст аміаку і сірководню в приміщеннях при утримуванні тварин та птиці [4].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, якщо точно дотримуватися комплексності процедур, тоді дезінфекція не тільки буде попереджати хвороби, а й зможе показати певний результат в оздоровленні неблагополучних господарств. Проводити дезінфекцію необхідно виходячи з декількох основних факторів, починаючи від того, де буде проводитися дезінфекція, що буде дезінфікуватися, а також який метод буде використовуватися. Використовуючи інноваційні засоби дезінфекції, можна

уникнути багатьох захворювань, запобігаючи додатковим витратам на ветеринарні препарати і вибракування тварин. А також, відповідно, створити оптимальні добробутні умови росту і розвитку тварин здоровими.

Список використаних джерел

1. Обладнання для дезінфекції тваринницьких приміщень: вимушена необхідність чи гарантія здоров'я тварин [Електронний ресурс] – Веб-сайт. – Режим доступу: http://a7d.com.ua/tvarinnictvo/30816-obladnannya-dlya-deznfekcyi-tvarinnickih-primschen-vimushena-neobhdnst-chi-garantya-zdorovya-tvarin.html
2. Дезінфекція [Електронний ресурс] – Веб-сайт. – Режим доступу: http://veterinarua.ru/1epizootologiya/2204-dezinfektsiya.html
3. Лінія дезінфектантів та миючих засобів [Електронний ресурс] – Веб-сайт. – Режим доступу: http://biocontact.com.ua/Our_Products/Dizinfection/